

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtcu.)

Štev. 9.

Ljubljana, dné 1. septembra 1895.

III. tečaj.

Pripovedke o Tončku.

I.

Parnikov Tonček — he, ta vam je bil ljubezniv angeljček — zares bratec Jezuščkov! Prav zato ga je pa tudi ljubil njegov rednik, stari Parnik, moder in pobožen mož, in ga je varoval, kakor bi bil ubogljivi Tonček njegovo lastno dete. Tonček ni poznal svojih starišev in tudi vedel ni za nje. Bil je komaj leto star, ko so mu umrli. Parnika je imel za očeta. — Ta pa je res tudi po očetovsko skrbel zanj. Tonček je še-le dopolnil četrto leto, pa je znal že tako lepo moliti in ubogati, da ga je bil starec vesel. In ko ga je Tonček oni dan poprosil za konjička in voziček, dejal je sam sebi priprosti Parnik: »E, otroci naj se igrajo, saj tako je prav«, in kupil mu je oboje. Oj koliko nedolžnega veselja je užival Tonček s tema igračkama! Ali ravno to je bilo trn v peti Parnikovemu sinu Matevžu. Ta je začel sovražiti nedolžnega Tončka: preganjal ga je in trpinčil. — Ubogi Tonček, kaj boš pa sedaj počel?

Bilo je vročega pomladnega dne. Mali Tonček je ravno zapregel lesenega konjička pod košato lipo na

vrtu; kar zagleda besnega Rjavca, kako se v divjih skokih drvi proti njemu, za njim pa hiti zlobni Matevž, ter v maščevalnem krohotu ščuva psa nanj.

»Moj angeljček varih!« izustil je Tonček prestrašen in se zgrudil na voziček. Ali glej čudo! Leseni konjiček je oživel in zdirjal s Tončkom daleč, daleč. — Ko se Tonček zave, peljal se je po ravni poti, kod? tega sam ni vedel. In peljal se je naprej in naprej. — Kam pa, kam, moj Tonček? Nič ne slišiš? — In glejte ga, vojke drži v rokah in veselo žvižga in prepeva brzemu konjičku. Kako lepo mu sije zlato solnčice in kako prijetno mu pihlja rahli vetrič, in kako ljubko mu žvrgolijo krilati pevčki, in kako srečen je zopet nedolžni Tonček, saj je bil že pozabil na nečloveškega Matevža.

Ali, o groza! Matevž je tudi tja prišel, in joj, že hiti naščuvani Rjavec na Tončka. Konj se splaši, visoko se spenja, brca in skače. Zdajci skoči v divjem skoku čez reko, in Tonček je rešen. Rešen? — Oj, še hujše mu preti! Kaj tako hrumi, šumi, besni? — Solnce zatemni, dež lije, bliska se in treska in grmi! Grozno! Na drugem bregu reke renčijo in cvilijo gladni, zdivjani psi, kažoč ostre zobe. Na tem bregu se prikaže razjarjena druhal z biči in gorjačami. Matevž je zraven in divja naravnost proti Tončku. In psi, že so preplavalji reko! Tončkov konjiček prska, skače, tolče, bije. Že mu grizejo psi noge, in druhal je tu! Oh, kaj pa sedaj!? Visoko se spne konjiček in skoči s Tončkom v vodo. Dve zlati ribici sta zadeli Tončka na plavuti in splavali ž njim naprej — daleč. Zasledovalcev se Tonček sedaj ni bal, saj ribici sta bili hitrejši. In voda, kako prijetno ga je oblivala, in ribici, kako skrbno sta nosili nedolžnega angeljčka, mirnega, ponižnega, ubogljivega Tončka! Ribici sta priplavali do rekinega izvira. Tonček zapazi dva angeljčka, oh čisto zlata, in peruti sta imela in zlate laske in tako ljubeznivo sta se mu smehljala. »Angeljčka moja«, zašepetal je Tonček ves zavzet, in angeljčka sta ga vzdignila in plavala ž njim čez gaje in travnike in polja in vrte.

Komaj da je Tonček še zahvalil ribici, ki sta kar strmeli nad vsem tem. Jej, Tončka sta sedaj angeljčka pestovala, božala ga in poljubovala! Nakitila sta ga z

vencem svetlih zvezdic srčne nedolžnosti, ponižnosti in krotkosti, katerega si je bil spletel z bogoljubnim življenjem. V roko sta mu pa dala prekrasno rožo ljubezni Božje. Tonček ni utegnil premišljevati, kaj se ž njim godi, le molil in hvalil je Boga neprenehoma.

Oj, in zdaj — zdaj angeljčka rahlo položita Tončka na zemljo in zasuje ga cvetje pomladno. Oh, angeljčka pa — izgineta!

Tonček, kje pa si? Si li sanjal sanje? Si li zopet sam? — Ne! Angeljček te še vedno spremlja, le ne vidiš ga. Tonček, le ljubi ga, saj te tudi on ljubi. —

Glej ondi na hribčku se vzdiguje veličastna kapelica. Tonček hiti v njo in zagleda notri Jezuščka. Ali Jezušček je bil solzan, bridke solze je pretakal.

»Oj mili Jezušček, nikari ne jokaj«, prosil ga je jokaje Tonček.

In Jezušček je pokazal svoje krvave rane, rekoč:

»Glej, o človek, grehi tvoji«, in milo je zaplakal.

»Jezušček presrčni, odpusti mi!«

»Tebi nimam odpuščati«

»Odpusti drugim, odpusti Matevžu!«

In Jezušček je izginil. Božji angelj pa je vzdignil Tončka ter ga postavil na jablano, katera je rodila zlata jabolka. Pod njo je stal Matevž. Tonček se ga ni več bal. Zakaj neki, saj je bil v dobrem varstvu!

Tonček še premišljeval ni, nego potresel je vejo, in kar usulo se je zatega sadja po cvetoči tratici. Matevž je pogledaval zdaj Tončka, zdaj jabolka.

»Pobiraj, Matevž«, silil ga je Tonček.

Kakor žrjavica na glavi, tako so spekle te besede Matevževo zlobno srce. Ali kakor strah in grozo napovedujoče črno nebo rosi včasih le krotak dež, ki oživlja naravo, tako se je i Matevževa grda napaka spremenila v spoštovanje, katero je v hipu rodilo pravo ljubezen do Tončka, in v tej ljubezni sta se osrečevala v nadaljnem življenju.

»Pobiraj, Matevž«, silil ga je zopet Tonček.

»Poprej reci, da mi odpustiš«, prosil je skesano Matevž.

»Jaz sem ti že zdavnaj odpustil, a prosi le Boga, da ti tudi on odpusti.«

»Moj Bog!« — izustil je jokaje Matevž in hitel v kapelico.

Kako vesela sta sedaj Tonček in Matevž drug drugega! Kako vesel je njiju stari Parnik, a kdo veselejši, kakor predobri naš Oče nebeški!

J. S.

Angelju varihu.

(Molitev.)

Angeljček moj sveti,
Prosim, daj vzprejeti
Mene v varstvo milo
V varno svoje krilo!

Slušaj želje tihe,
Moje prošnje — zdihe.
Daj mi sladko spanje —
Pa nebeške sanje.

Dušo ti izročam,
Srce priporočam;
K Bogu prošnje nosi —
Milosti izprosi!

Varih moj prezvesti,
Daj kedaj priversti
Me v nebesa zlata,
Kjer sta mama — ata!

Sprejmi me tja gori,
Kjer svetnikov zbori
Večnega slavijo —
Vekomaj častijo!

Al. K. S—ún.

Jesenske podobice.

(Piše Janko Barlè.)

I.

Do bi si mislil, da se leto tako hitro okrog zasučé? Do kresa je še, še. Dnevi postajajo daljši, ceste prašne, polje se rumení, travniki se zelené, metuljčki frfotajo, komarji pikajo in solnčece, rumeno solnčece to greje, kakor žrjavica. Dežja je malo in če kedaj pada, lije kakor iz škafa, nebo se naglo stemní, blisek križa nebo in grom potresa vsako srce. Nu, ko postajajo kresnice bolj redke, ko se začne dan zopet krčiti, tedaj tudi vročina poneha. Prej kakor bi mislil, plavé se

češplje, rudecé se jabolka in hruške in orehom začne pokati zelena luščina, in če popiha veter, že rožljajo na tla. Tu pa tam začne že list rumeneti, rumenel bo, dokler ne pade z drevesa. Dež se že tudi sili, a ko začne, pada saj nekoliko dnij in po cesti imaš blata in luž dovelj. Ej, jesen se približava, jesen, in preje, ko bi si človek mislil, vzelo je leto slovo.

Moram reči, da mi je vselej težko, ko se približava jesen. V duhu že gledam zamrzlo naravo in otožne zimske dneve in žalujem po tako hitro pretekli pomladi in poletju. Vendar vsi ljudje niso jednaki. Zgončev Jožko se je, na primer, jeseni veselil. Zakaj? Precej povem:

»Dopolnil on že šest je let,
Dva čevlja meri, palcev pet
In čvrste je postave
Od nog — do glave.«

Lahko uganete, kam gredó taki junaki. V šolo. In vidite, Zgončev Jožek se je veselil šole. Umislili so mu doma lepo torbico, pri trgovcu se je dobila tablica, črtalnik in abecednik; a ko so gospod župnik z lece oznanili, kdaj bode zapisovanje, tedaj sta jo z materjo mahnila v šolo in Jožek je bil gotov učenec. Kajpada takrat ni vzel s seboj torbice, pač pa prihodnji dan, ko se je šola resno začela. Lepo je bilo v šoli, lepo. Kaj je maral Jožek, da je moral vsaki dan korakati pol ure v šolo in pol ure iz šole domov, kaj je to takim junakom? Koliko lepega, koliko novega je pač vsaki dan slišal v šoli! Prav je imel, da se je tako veselil jeseni, ko se je začela šola.

Pot v šolo in iz šole domov mu je bila vedno kratkočasna, saj ni šel sam, nego je šlo ž njim več njegovih tovarišev in tovarišic. Kdo bi jih vse naštel, nekateri so hodili v šolo že drugo ali tretje leto. Da, ali lahko je bilo, ko je bilo lepo vreme. Ko je pa začelo deževati, tedaj je bila pa druga. Jožek je imel lepo novo torbico, imel je malo suknjico in klobuček s pisanim trakcem. Kaj bi bilo, če bi se vse to zmočilo? Jožek se je začel malo kislo držati in pogledal je mater, češ, kaj bode pa sedaj?

»Nič ne maraj«, dejali so mati, »dežnik bodeš vzel s seboj. Vendar pazi, dežnik je nov, da ga ne zgubiš, lepe denarje sem dala zanj.« — In šli so mati v postransko sobo, kjer je visel nov, novcat dežnik. Rudeč je bil, rumeno obrobljen, z velikimi palčicami in z rumeno verižico. Kupili so ga bili na zadnjem semnju v mestu. Sneli so ga gori s klina na tramu, kjer je visel, sprašili malo in ga potem zunaj na prostem razprli. Hej, kolik je bil! Jožek ga je komaj držal in dež mu ni mogel kar nič do kože. To je bila streha, to!

Odpotil se je tedaj Jožek z novim dežnikom v šolo. Ponosen je bil, saj takovega dežnika še ni nosil svoj živi dan. Ko je hodil na pašo, res je dobil včasi kakov dežnik, toda kakov je bil oni. Dasi bi težko preštel vse krpe, katere so bile gori prišite, vendar se je našlo še vse polno luknjic, skozi katere je silil na Jožka nadležni dež. In njegova bôja? Težko bi uganil prvotno bôjo, menda je bil nekako sivo rujav, ali kakov li? Nû, a dežnik, katerega je Jožek sedaj nosil? Bil je lepše rudeč kot pa zdravo Jožkovo lice, katero se je smejalo izpod njega. Hm, a one rumene proge in ona verižica, katera je bingljala ob roki? Stavil bi, da je zlata, če pa ne zlata, pa vsaj pozlačena. Kdo ne bi bil vesel takovega dežnika?

Ej. Jožek se ga je tudi veselil, pa ne samo on, nego tudi drugi. Turkov Tinče se je ravno pokazal na hišnem pragu, ko je korakal Jožek mimo. Kislo se je držal, dež je lil, v šolo je moral, a dežnika pri Turkovih pa niso poznali. Toda evo Jožka z novim dežnikom. Tinče je kar smuknil pod dežnik, veleč:

»Nu, saj prostora bode obema dovelj. Ce bo treba, ti pa pomorem dežnik nositi.«

Švigelj Jurček jo je tudi zadel. On je sicer držal v roki nekako staro pokveko, vendar mu je slabo pomagala proti dežju, pa je dejal:

»Jožek, pod dežnik me pa vendarle vzameš. Vidiš, da mi moj ničesar ne koristi. Če bode treba, bodem ga pa jaz držal, ker sem nekoliko močnejši.«

»Le pojdi, Jurče, le, saj je prostora dovelj«, — rekel je Jožek, a Jurče je smuknil pod veliki rudeči dežnik, katerega je tako ponosno držal Zgončev Jožek.

Preje nego so naši znanci vedeli, dobili so že četrtega sopotnika pod rudeči dežnik. Bil je Šmigocev Jernejček, razposajena vaška nadloga, kateri je hodil že tretje leto v prvi razred. Ko je one tri opazil pod dežnikom, prišel je tiho od zadaj in se tebi nič, meni nič stisnil pod dežnik.

»To pa to, pridem saj jedenkrat suh v šolo« — je vskliknil. »Vendar bolje drži, Jožek, meni je na klobuk padla kaplja.«

Oni trije so se zasmejali, Jernač pa tudi.

Na potu v šolo so došli naši junaki Črnačevega Janezka in Resčevega Mihca. Ona dva sta šla skupaj pod jednim dežnikom in lepo jima je bilo; vendar ko sta zapazila družbo pod Jožkovim dežnikom, nista si mogla kaj, zaprla svoj dežnik in se še ona onim pridružila. Šest takovih razposajencev pod jednim dežnikom, to je tudi nekaj, moji dragi!

Hencajte, to je bilo smeha. Zdaj je bil dežnik na jednom kraju premajhen, zdaj na drugem. Jožek je moral čvrsto držati palico, ker je vedno kateri za-njo povlekel. Tudi doli pod noge niso utegnili gledati naši šolski popotniki, pa je zato zdaj ta, zdaj oni prav čvrsto stopil v kako lužo in poškropil sebe in svoje tovariše. Nù, naposled so vendarle prišli v šolo.

Marsikateremu so rojile razne misli v šoli po glavi. Stavim, da si je želel Šmigocev Jernejček, da bi dež padal, ko se bodo vračali domov. Vendar dež je ponehal in solnce je polukavalo izpod oblakov.

Prva skrb je bila Jožku, ko je bila šola končana, da poišče svoj lepi rudeči dežnik. Šel je tja na ono mesto, kjer ga je pustil, vendar dežnika ni bilo več tamkaj. Joj, joj, kaj bo pa sedaj? Jožek, kaj bodeš doma povedal?

Mnogo ni bilo treba, po šolskih stopnicah ozvanjal se je glasen jok — Jožek je plakal. Lice se mu je najbolj kislo in žalostno nakremžilo in v očeh so začele izvirati ogromne solze, ko je k njemu pritekel Črnačev Janezek in ga sunil malo z roko, rekoč:

»Jožek, nikari ne jokaj, Jernejček ima tvoj dežnik, skril ti ga je!« — In res je bilo tako, a Jožkovo lice

se je hitro zjasnilo, ko je videl zopet svoj novi, rudeči dežnik.

Odpotili so se proti domu. Dežnika niso sicer rabili, pa so ga vendar razpeli. Jožek ga je naprej nosil, drugi pa so vojaško korakali po blatu za njim. Jernejček je celó bobnal po svoji tablici. Solnčece je zopet milo sijalo in zlatilo novi dežnik, kateri je bil sedaj še lepši in bolj živih bôj. Glasen smeh in veselo vriskanje se je glasilo daleč okrog. Kaj hočemo, otroci kakor otroci!

Kaj delajo angelji?

II.

Za nas je pa še posebno vesela verska resnica, da ima vsak človek svojega angelja varuha, ki ga povsod spremlja in vedno varuje na duši in na telesu.

Ker je duša toliko imenitnejša memo telesa, pomenu se tudi mi najprej o tem, kako nas angelj varih varuje na duši.

Tukaj na podobi vidite grdo, ostudno kačo, ki se hoče bližati otroku, da bi ga ostrupila in umorila; toda angelj jo odganja s svojo močno roko, da se mu ne more bližati. Odkar je hudobni duh v kačji podobi premotil naše prve stariše in jih zapeljal v greh, je kača podoba greha in hudobije. Kakor namreč kačji strup, ako ni o pravem času nasprotnega zdravila, umori človekovo telo, tako umori greh njegovo dušo in bi ga pahnul v večno smrt, ako se ne spokori o pravem času.

Angelji nas toraj najprej varujejo greha. Skrbijo, da ne pridemo v slabe družčine ali da se nam ne bližajo hudobni zapeljivci. Skrbno varujejo naše oči, da nam ne škodujejo slabi zgledi hudobnih ljudij; dobro pazijo na naša ušesa, da nam ne bi grde besede omažeževale nedolžne duše itd. — Angelji nas svariijo pred grehom; seveda jih ne slišimo z ušesi, a slišimo jih lahko z duhom, če jih le hočemo poslušati. Ali mar

nisi, mladi čitateljček, že sam tega skusil? Morebiti te je mikalo skrivaj kaj vzeti, pa te je opomnil neki notranji glas: »Nikar ne stôri tega, to je greh in žali neskončno dobrega Boga. Glej, ta skrivnostni glas je bilo svarilo tvojega dobrega angelja! Morda si bil v hudi zadregi in si že sestavljal laž, s katero si boš pomagal, a neki dobrohoten glas ti je rekel: »Nikar se ne zlaži, rajše pretrpi kazen, naj bo še tako trpka!« Glej, zopet to je bil svarilen glas tvojega angelja variha! — Znabiti so te hudobni otroci vabili, da pojdi ž njimi

in da bi še ti žalil ljubega Boga z nespodobnim vedenjem, kakor so že oni vajeni; toda nekaj te je prav resno opominjalo v srcu: »Oh, ljubo dete, če ti je mar tvoja nedolžnost, beži hitro od t. d. takoj zapusti to sprijeno tovarišijo!« Glej, to je bila nujna prošnja tvojega desnega angeljčka, ki bi tako rad od tebe prepodil sleherno kačo greha in hudobije.

Angelji nas pa tudi priganjajo k dobremu. V našem srcu vzbujajo dobre misli in lepe želje; prigovarjajo nam, naj lepo molimo, pridno ubogamo in si na vso moč prizadevamo za lepe čednosti in dobra dela ter vestno porabljammo dragi čas, da bomo mogli

kdaj v nebesa priti. Zato pa tudi tako veselo zapisujejo v knjigo našega življenja vse, kar dobrega storimo iz ljubezni do Boga. Na to sem vas še posebej opozoril precej v začetku leta, ko sem vam razlagal podobico, ki je na čelu našega lista.

V puščavi je živel neki starček daleč proč od onega kraja, kamor je moral hoditi po vodo za vsakdanjo rabo. Nekega dne se gredoč po vodo tako zelo upeha, da skoro omaga. Tu začne sam sebi govoriti: »Ali je pač treba, da se vsak dan toliko trudim; bi-li ne bilo pametnejše, da si zgradim celico blizu studenca?« Ko to premišljuje in snuje take načrte, zasliši nenadno nekoga, ki gre za njim in šteje. Ozrè se nazaj, a ne zagleda nikogar. Pomika se dalje proti studencu in skrivnostnik za njim ne neha šteti; preplašen se zopet ozrè in zagleda visoko, neznano osebo v beli obleki. Puščavnik se zdrzne in strah ga je, ko v tako samotni puščavi zagleda neznano podobo, in v velikem strahu vpraša: »Kdo si in kaj iščeš tukaj?« Prikazen pravi: »Jaz sem angelj Božji, ki sem poslan, da preštejem tvoje stopinje, naj niti jedna ne ostane brez plačila.« Sedaj hipoma izgine. Puščavnika pa je čudovito pokrepčala ta beseda in napravil si je celico še veliko dalje proč od vode.

Tuta nina nana . . .

Tuta nina nana,
Anka je zaspana;
Prej igrava, živa,
Zdaj je nagajiva;
Trudno ji telesce,
Kalno ji očesce;
Ni ga več smehljanja,
K teti se naslanja.
Teta Anko ljubi,
V lice jo poljubi,
Krilce Anki slači.
Ž njo ne veseljači:
Čelce ji prekriža,
Zibki ž njo se bliža,

V zibko jo postavi
In tako ji pravi:
Med krilateci gori
Na nebeškem dvori,
Bog sedi na stoli,
Gleda na te doli:
Svetih družba zbrana,
Kliče mu: hosana!
K Bogu dim se dviga,
V roci mu je knjiga;
Knjiga hrani tista
Dela blaga, čista
Pridnih vseh detičev
Dečkov in dekličev;

Tudi Anka z njimi
Zapisana si mi!
Bogec knjigo gleda,
Radosten seveda;
Družba svetih zbrana
Kliče mu: hosana!
Gleda Bogek doli
Kjer ga človek moli,
Angeljčke prizove,
Naj nesó darove

Vsem trpinom zemlje,
Kar jih noč objemlje . . .

Angeljčki zletijo,
Da ukaz zvršijo;
Vsak darove zlate
Ima tudi za-te:
Anka le zaspavaj,
Ž njimi poigravaj!

Vnèslav.

Čudna ptica.

Marsikateri čitalec se bode čudil temu naslovu in mogoče tudi rekel: Kaj je to — čudne ptice? Teh čudnih ptic še nihče ni videl v resnici, tudi naslikanih ne, kakor n. pr. belih vran ne. Te čudne ptice so se bile pa vendar ugnezdele na posestvu mojega prijatelja, kateri mi je povedal to-le povest.

Vlepi, prijazni in prilično veliki vasi stoji čudno poslopje z jednim nadstropjem. Bilo je zunaj poslopja kakor tudi notri po sobah in hodnikih vse skoro po mestni šegi vrejeno. Že zunanje lice hiše in okusnega vrtiča je kazalo, da vladata na tem domu prijatelja: red in snažnost. Kacih petdeset korakov dalje je stalo drugo, temu podobno poslopje, v katerem sta tudi omenjena prijatelja gospodovala. Ti poslopji, dobro obdelane njive, lepi vinogradi, lahko rečemo, vse najlepše v vasi, bilo je imetje dveh premožnih sosedov v vasi. Imenovala sta se: Anton Jurinič in Peter Jerina. Bila sta si dobra prijatelja, kakor so si malokje sosedje mej seboj.

Marsikateri gospodar ima mnogo poslov, mej katerimi je včasih tudi kakošna čudna ptica. Slaba navada pri gospodarjih je, da družini preveč zaupajo. Naj delajo posli sami, gospodinja in gospodar naj samo ukazujeta in pa kažeta. Bog bode pa svoj blagoslov dal. Ravno tako se je godilo jednemu teh sosedov.

Neko nedeljo popoldne po krščanskem nauku snideta se Jurinič in Jerina pod lipo pri cerkvi. Pogovarjata se o gospodarstvu in o drugih rečeh. Ko se nekaj časa

tako razgovarjata, pravi Anton Petru: »Ne vem in ne razumem, kako je to, da gre meni gospodarstvo tako slabo, ko vendar jaz in moja žena delava in se pehava ves božji dan. Prosim te, daj mi kak svèt, da se mi kaj zboljša. Veš, da je že dosti časa poteklo, kar so mi stariši umrli. Izročili so mi kot jedincu svoje premoženje. Tudi veš, da samec ne more na vse paziti in se tudi na vse ne razume. Zato sem si vzel družico. A vsejedno mi ni dosti pomagano. Saj vidiš, mučiva se obadva, jaz in ona celi dan, pa nama gre še tako slabo. Torej te prosim še jedenkrat, daj mi kak dober svèt.« — »Vidiš, dragi Tone«, reče Peter, »takoj ti pojasnim vso stvar. Vse je lepo in mi je všeč, kar si mi povedal, da sta obadva pridna in delavna. Pomaga ti pa to vse nič, ako ne bodeš imel teka in blagoslova božjega. Moj oče so mi dostikrat rekli: »Peter! pazi, da ne vzrediš kakšne »čudne ptice« na svojem domu.« Mislil in preudarjal sem večkrat, kakšna bi neki bila taka »čudna ptica«. Polagoma sem jo vendar spoznal ter jo še ob pravem času odpodil s svojega doma. Od tega časa jaz malo delam, a bolje pazim na svoje posle, da ne pride med nje kaka »čudna ptica«. Svetujem ti, kakor more sosed sosedu, glej in pazi, da ne bodeš imel kake »čudne ptice« pri svojem gospodarstvu.«

Sosed Tone se je nad tem vjezil ter je očital Petru, da se norčuje iz njega.

»Veš kaj, Peter, midva sva že od majhnih nog prijatelja in dobra soseda, ali tako me še nisi nikoli vjezil kakor danes. Jaz sem te za svèt vprašal, ti se pa z menoj norčuješ.«

»Ne jezi se, Tone«, reče Peter, »hočem ti razložiti, zakaj nima tvoje delo ne teka ne blagoslova. Ti res s svojo ženo pridno delaš in varčno živiš in ne izdaješ po nepotrebnem denarja; mislim pa, da preveč zaupaš svoji družini. Družina si misli: »Kaj bomo mi za gospodarja skrbeli, vsak naj svoj rog maši in tlači.« Vidiš, dragi prijatelj, to so te čudne ptice. Ako imaš ti katero, le glej, da jo kmalu odženeš. Z Bogom, na svidenje!«

Odpravita se vsak na svoj dom. Tone, prišedši domov, ne zine svoji ženi niti besedice o pogovoru,

katerega je imel s sosedom. Drugi dan zjutraj pa ob štirih vstane in gre »čudne ptice« podit. Težko je vstal tako zgodaj, ali misel na »čudne ptice« so ga vzdignile iz postelje. Žena ga je debelo gledala in mislila, kaj neki mora biti, da njen mož tako zgodaj vstaja, ker to ni njegova navada.

Ko pride Tone na hodnik, zapazi na dvorišču moža z vrečo na ramenih stati. Hitro zakliče: »Stoj! Kaj delaš tu? Kaj imaš v vreči?« Ko pride na dvorišče, vidi, da je njegov hlapec stal s polno vrečo, katero je bil namenjen oddati nekemu. »Kaj delaš tu? Kaj imaš v vreči? Pokaži mi!« Hlapec vrže vrečo na tla in kako se zavzame gospodar, ko vidi, da je vreča polna najlepšega čistega ovsa. »Kam si namenjen s to vrečo ovsa?« vpraša Anton hlapca.

»Oh, gospod, nikdar več ne bodem kaj takega počenjal, odpustite mi«, prosi prestrašeni hlapec. »A, taka je ta reč, to so tiste čudne ptice, o katerih mi je sosed svetoval, da naj jih od hiše spodim«, reče Tone. Stopi na drugo stran dvorišča in sliši iz kravjega hleva pogovor dveh dekel: »Veš kaj, Anica, za ta denar, katerega bodeš skupila za smetano in mleko, kupi meni jedno rudečo in jedno višnjevo ruto.« Ko pride dekla iz hleva, kar obstane in obledi, ko zapazi gospodarja. »Kaj imaš tukaj notri?« vpraša gospodar deklo, ki mu je prišla nasproti. Ona pokaže vse in se začne izgovarjati, da ji je Micika naročila to v mestu prodati in ji kupiti za skupljeni denar rudečo in višnjevo ruto.

Ko pride Tone v stanovanje, je žena ravno vstala. Povpraša ga, kaj to pomeni, da je danes tako zgodaj vstal. Tone ji vse pové, kar se mu je pripetilo. Nekoliko dnij pozneje se je Tone Petru lepo zahvalil za dober svet.

Odslej je bilo pri gospodarstvu soseda Toneta vse v najlepšem redu. Vsega je ostajalo, da so še lahko to in ono prodajali.

Ni torej samo zadosti, da gospodar zapoveduje in tam pa tam kaj dela, ampak mora tudi zgodaj vstajati, da opazuje, kaj se vse godi in vrši pri njegovem gospodarstvu.

F. Š.

Jakec kozla jahal.

Strl povodcu vozal,
 Prost utekel kozel;
 Zdolaj ob potoci
 Pase se na loci.
 Sočna tam je trava,
 Kozlu paša zdrava;
 Kozel brado ima,
 Z njo oblastno kima,
 Ker mu paša tekne,
 Zdaj in zdaj kaj blekne,
 In roge nastavlja.
 Muha ga ujeda
 Kozel zlobno gleda,
 Sit redilne trave,
 Išče si zabave.
 Da pa z glavo kima,
 Kozel povod ima!
 Jakec, glej, ongavi
 Bliža se po travi;
 Ne da bi mi risal,
 In račune pisal,
 Bil domá po šoli —
 Plazi se okoli!
 H kozlu gré brez straha —
 Morda ga zajaha?
 Res, prav to namerja
 Jakec tič brez perja.
 Kaj če kozel kima,
 In rogove ima —
 Potepenče mlado
 Zgrabi ga za brado.

Jakec z nogo migne,
 V priči nanj se dvigne;
 Tamkaj ob potoci
 Jaha ga po loci;
 A zabava krasna
 Zdi se mu počasna.
 Onostran potoka
 Tam je lepša loka,
 Tam se lepše jaha,
 Jakec, dé brez straha. —
 Glej, že v misli prvi
 S kozlom je na brvi;
 Sredi pa brvice
 Zabledi mu lice,
 Roka mu upade,
 Ne drži več brade.
 Jakca v sedlu zgane
 Kvišku kozel plane,
 Zgane, da omahne,
 V vodi se oplahne . . .
 Ježa je končana,
 Jakec — miš oprana,
 Leze iz potoka
 In premilo joka,
 Joka, premišljuje,
 Čaka ga še huje:
 Leskovače olje,
 To ne bo najboljše!

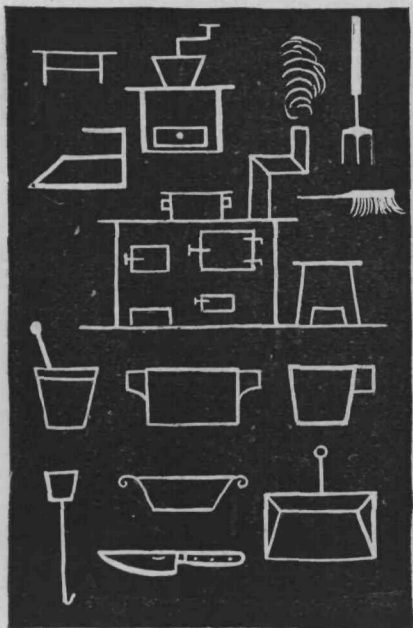
Vnèslav.

Premeteni kosec.

Skopuh si najme kosca in ga pošlje zgodaj na travnik. Odhajajočemu reče: »Kadar posedejo drugi v travo k jedi ali kosilu, stôri tudi tako. Mislijo naj, da tudi ti ješ.« Kosec kosi in ko drugi sedejo k zajutreku, sede tudi on. Čaka in čaka, a nikdo mu ne prinese niti zajutreka, niti kosila. Zato sname koso in maha s kosiščem samim do večera. Tedaj pride skopuh delo pogledat. »Kaj si delal, da nisi skoro nič pokosil?« Kosec mu odgovori: »Ko so drugi jeli in v travi ležali, počenil sem tudi jaz in mislili so, da jem; ko so drugi kosili, mahal sem tudi jaz, a le s kosiščem, in mislili so, da kosim.«

Spretni risar.

Kratkočasnica.

Dva mlada prijatelja, Dragec in Oton, sta potovala na Primorsko. Zvečer prenočita v neki krčmi. Toda joj! zlobni komarji, katerih je vroče poletne večere navadno silno veliko po teh krajih, godejo jima vedno okrog ušes. Da bi ju ne opikali, potegneta si odejo čez ušesa. S tem pa je postala vročina neznosna, in Oton, da bi si vsaj nekoliko oddahnil, privzdigne počasi nekoliko odejo. Ravno takrat sta pa memo leteli dve kresnici. Hitro spet zagrne odejo in vsklikne: »Dragec, vse nič ne pomaga, zdaj pa naju gredó s svetilnico iskat!«

Naloga.

Mesar je zaklal tele; najprej proda pol teleta; potlej proda od pol teleta pol in od poprejšnjega celega četrtno: koliko mu še ostane?

Odgonetke ugank in šaljivih vprašanj v osmi številki »Angeljčka«.

1. Iz snedenega — 2. Nikjer. — 3. Polž. — 4. $\times + \times = 20$.
— 5. 13212.

Rešitev naloge v osmi številki »Angeljčka«.

